Środa, 5 maja 1948

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-53; 565-10; — Telefon administracji 567-60. — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz od 9—16, w soboty od 9—15

Cena 5 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 123 Kraków Rok 57

Fragment z Międzynarodowych Targów Poznańskich. W głębi — olbrzymia kopaczka, dzieło rąk robotników radzieckich.

Pan Carrey rozsiewa plotki

Niezmienne stanowisko związków zawodowych Z.S.R.R. w sprawie planu Marshalla

RZYM. (PAP). W związku z ogłoszeniem przez dziennik „Italia Socialista" wywiadu z sekretarzem [a]merykańskich związków zawodowych Carrey'a, który oświadczył, że stanowisko radzieckich związków zawodowych w sprawie planu Marshalla uległo jakoby zmianie" — przewodniczący radzieckich związków zawodowych Kuzniecow [zło]żył korespondentowi agencji TASS w Rzymie oświadczenie, w którym stwierdził m. in.:

„Uwagi p. Cerrey w sprawie sta[n]owiska radzieckich związków [za]wodowych co do planu Marshalla są zmyślone od początku do końca, i mają naj[wi]doczniej na celu wprowadzenie w błąd włoskiej opinii publicznej. Należy podkreślić, że tego rodzaju wystąpienia p. Carrey zdarzają się nie po raz pierwszy. Chodzi mu widocznie o wykorzystanie autorytetu radzieckich związków zawodowych dla umocnienia swej własnej zachwianej pozycji", w wyniku popierania planu Marshalla.

Kuzniecow podkreślił, że stanowisko radzieckich związków zawodowych zostało jasno sprecyzowane [w o]świadczeniu z 27 lutego 1947 r. na temat planu Marshalla, o dlego [cza]su stanowisko to nie uległo zmia[nie].

De Nicola nie będzie kandydował na prezydenta

RZYM — Według pewnych wiadomości prezydent de Nicola oświadczył publicznie, że nie ma zamiaru kandydować powtórnie na stanowisko prezydenta Włoch

Powodem wycofania się prezydenta z życia publicznego jest — według urzędowych wiadomości — zły stan zdrowia.

Premier Spaak poda się do dymisji

LONDYN — Agencja Reutera donosi z Brukseli, powołując się na dobrze poinformowane źródła, że pre[mie]r belgijski Spaak postanowił podać się do dymisji.

Powodem decyzji premiera Spaaka podania się do dymisji jest opozycja w łonie partii socjalistycznej, której Spaak jest przywódcą w sprawie subsydiów dla szkół katolickich.

Owocne obrady Światowej Federacji Z. z.

RZYM (SAP) — Podkomisja Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Związków Zawodowych zakończyła w poniedziałek swe obrady. Na zakończenie obrad wydano komunikat stwierdzający, że osiągnięte zostało całkowite porozumienie w wielu spornych sprawach.

Generalny sekretarz włoskiej generalnej konfederacji pracy oświadczył, ze porozumienie osiągnięte w czasie obrad w Rzymie dotyczy wszystkich spornych kwestii organizacyjnych oraz odnoszących się do pracy i generalnej linii politycznej Federacji.

Strajk głodowy w Niemczech rozszerza się

HAMBURG. (SAP). Strajk głodowy robotników przemysłu niemieckiego w strefach zachodnich rozszerza się. Do strajku zamierzają przystąpić również robotnicy przemysłu chemicznego, w szczególności [illegible]

Prowokacyjny pochód faszystów Mosley'a osłaniany przez policję londyńską

LONDYN (SAP). — W dniu 1 maja faszyści brytyjscy spod znaku Mosley'a odbyli w centrum Londynu wiec na placu publicznym

Wiec rozpoczęto odśpiewaniem hymnu hitlerowskiego „Horst-Wessel". Faszyści brytyjscy pozdrawiali się podobnie jak hitlerowcy podniesieniem ręki Przechodnie, którzy byli przypadkowymi widzami tego zgromadzenia nie ukrywali swego oburzenia. Gdy pewna kobieta wyrażała sprzeciw na widok tego kopiowania wzorów hitlerowskich - mosley'owcy pobili ją.

Policja otoczyła kordonem wiecujących aby chronić ich przed gniewem publiczności [i] nie interweniowała w obronie pobitej kobiety.

Po wiecu faszyści utworzyli pochód który przeszedł przez ulice Londynu. Pochód był eskortowany przez dwa rzędy policjantów kroczących po bokach z przodu.

„Wszystkie narody świata są z nami" Odezwa 1-majowa gen. Markosa

RZYM. (PAP). — ROZGŁOŚNIA WOLNEJ GRECJI OGŁOSIŁA ODEZWĘ 1-MAJOWĄ DOWÓDCY NACZELNEGO GRECKIEJ ARMII DEMOKRATYCZNEJ, GENERAŁA MARKOSA.

„Naród grecki i jego demokraty[czn]a armia — głosi odezwa — święci dzień 1 Maja w pierwszych szeregach walki przeciwko obcemu [im]perializmowi a zdrajcom narodu. Grecka armia demokratyczna przeciwstawia się skutecznie wściekłym wysiłkom imperialistów amerykańskich [i] ich faszystowskich agentów w Grecji, mającym na celu zakucie narodu greckiego w kajdany i uczynienie z Grecji kolonii oraz bazy wypadowej militarystów amerykańskich. Grecka armia demokratyczna walczy o niepodległość ojczyzny i o wyzwolenie ludu greckiego oraz o utworzenie nowego, demokratycznego państwa greckiego.

Wszystkie narody świata są z nami i wyrażają nam w dniu święta 1 Maja swą solidarność".

Przesyłając wszystkim żołnierzom, walczącym pod sztandarami greckiej armii demokratycznej pozdrowienia 1-majowe, generał Markos wzywa ich do zdwojenia wysiłków dla rozbicia planów obcych agresorów i zdrajców narodu greckiego. Gen. Markos kończy swą odezwę, oświadczając głęboką wiarę w całkowite zwycięstwo demokratycznej armii Wolnej Grecji.

Zilliacus potępia politykę brytyjską

LONDYN (PAP) Przywódca lewego skrzydła brytyjskiej partii pra[cy] Konni Zilliacusa wygłosił na wie[cu] przemówienie, w którym poddał ostrej krytyce politykę zagraniczną rządu brytyjskiego.

Zilliacus podkreślił, że obecne kierownictwo partii pracy zdradziło podstawowe założenia socjalizmu, p[o]rzucając politykę przyjaznych stosunków z partiami socjalistycznymi tych krajów, w których współpracują one z partiami komunistyczny[mi]. Polityka ta — oświadczył Zillia[cus] — doprowadziła do całkowitej izolacji brytyjskiej partii pracy od reszty klasy pracującej większości krajów europejskich".

Jedyne rozwiązanie to niepodległość
Delegat polski w ONZ o planach anglosaskich w Palestynie

LAKE SUCCESS (PAP) — W toku dyskusji nad amerykańskim planem powiernictwa dla Palestyny w komisji politycznej generalnego zgromadzenia ONZ delegat Polski dr. Suchy stwierdził [illegible] dyskutować nad szczegółami, a należy raczej zbadać, czy sama zasada powiernictwa może być stosowana w wypadku Palestyny.

Delegat Polski oświadczył, [że] „pakt Ligi Narodów zagwarantował wolność, po krótkim okresie mandatowym, wszystkim narodom zamieszkującym terytoria, które niegdyś należały do Turcji. Oprócz Palestyny wszystkie państwa uzyskały już wolność, choć wolność ta jest czasem problematyczna. Ponieważ mandat brytyjski w Palestynie zbliża się ku końcowi jedynym wyjściem jest niepodległość. Zasada powiernictwa i opieki stosuje się tylko do narodów niedojrzałych pod względem politycznym. Rezolucja generalnego zgromadzenia ONZ z 29 listopada ub. r stwierdza, że oba narody zamieszkujące Palestynę są zdolne do niepodległego [bytu]".

Analizując przedłożony przez Stany Zjednoczone plan powiernictwa dr. Suchy podkreślił dwie jego cechy.: 1) brak końcowego terminu; 2) systematyczne unikanie słowa niepodległość.

Międzynarodowy Czerwony Krzyż interweniuje w Palestynie

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera donosi, że w ciągu poniedziałku brytyjskie oddziały wojskowe patrolowały ulice Jaffy. Do incydentów nie doszło. Władze brytyjskie uprzedziły zarówno oddziały arabskie jak i żydowskie, iż w razie podjęcia ponownych działań zbrojnych, artyleria zbombarduje stanowisko oddziału, który rozpocza[ł walkę].

Z Jerozolimy korespondent agencji Reutera donosi, że przedstawiciel Międzynarodowego Czerw[onego] Krzyża ma rozpocząć rokowania [z] władzami arabskimi i żydowskimi w celu skłonienia ich do zawarcia rozejmu.

Wyniki zbiórki 1-majowej na Wspólny Dom

WARSZAWA (PAP). — Do centralnego komitetu zbiórki na Wspólny Dom zjednoczonej partii klasy robotniczej napływają meldunki o wynikach zbiórki ulicznej, przeprowadzonej w dniu 1 maja Według dotychczasowych niepełnych danych Warszawa zebrała około 2 i pół miliona zł.

W Katowicach zbiórka przyniosła dotychczas 421.782 zł. i 141 koron czeskich. Według otrzymanych tam meldunków, w pow. katowickim zebrano pół miliona zł.

Poznań zebrał 350 tys. zł, Rzeszów ponad 100 tys zł Ostateczne wyniki będą podane w ciągu naj[bliższych dni].

Nowy rozkład jazdy na PKP

WARSZAWA. Ministerstwo Komunikacji podaje do wiadomości [że w] dniu 9. maja br. wchodzi w życie nowy letni rozkład jazdy, który przynosi szereg zmian i usprawnień w komunikacji międzynarodowej, [da]lekobieżnej i podmiejskiej.

Krwawy odwet monarcho-faszystów za zabójstwo ministra Ladosa

ATENY (SAP). — W związku z zamachem na ministra sprawiedliwości rządu ateńskiego — Ladosa, odpowiedzialnego za rozstrzelanie tysięcy patriotów greckich, władze bezpieczeństwa monarcho-faszystów rozpoczęły krwawą akcję odwetową. Minister bezpieczeństwa wydał rozkaz, że wszystkie prośby o ułaskawienie mają być odrzucone.

We wtorek według urzędowych wiadomości rozstrzelano w całej Grecji 115 patriotów. Na wyrok oczekuje jeszcze 850 osób. Są to oficjalne dane.

Tymczasem donoszą z Aten, że tajna policja i żandarmeria bezprawnie i na własną rękę wykonuje setki innych wyroków Jednocześnie dokonuje się masowych aresztowań wśród robotników i inteligencji postępowej.

Nowy rekord wydajności polskiego przemysłu węglowego

KATOWICE. Jak stwierdzają raporty miesięczne przemysłu węglowego kopalnie polskie wydobyły w kwietniu br. w ciągu 26 dni roboczych — 5.833.028 ton węgla kamiennego [wy]konując plan produkcji w 100 proc Najwyższe przekroczenie planu — 5,9 proc — osiągnęło Dąbrowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego 692 000 ton. Na następnych miejscach znajdują się Zjednoczenia: Rudzkie ((103,6 proc planu) i Dolnośląskie 103.1 proc.).

W kwietniu br. polski przemysł węglowy osiągnął nowy rekord wydajności jednostkowej, uzyskując przeciętnie dla wszystkich kopalń 1.216 kg. na jedną robotnikodniówkę. Jest to [illegible] pracy górnictwa polskiego w okresie powojennym. Został on osiągnięty dzięki wzrostowi wydajności przeciętnej w ub. miesiącu o 2,6 proc. w porównaniu z marcem br. Najlepsze wyniki w zakresie wydajności uzyskało Rybnickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego — — wydajność w tym Zjednoczeniu wzrosła na robotnikodniówkę w ciągu kwietnia br. o 5,6 proc., Zjednoczenie Katowickie, które podniosło wydajność o 3,8 proc. i Dąbrowskie — o 3,5 proc.

Plan załadunku przemysł węglowy wykonał w 100,8 proc., załadowując [illegible]

Rodacy z USA całym sercem przy Polsce

Wspólna konferencja z aktywistami Stołecznych Zw. Zawodowych

[illegible] — Przybyła na [illegible] uroczystości 1 majowe delegacja robotników, Polaków ze Stanów Zjednoczonych i Kanady, spotkała się w dniu 3 maja br. na wspólnej konferencji ze stołecznym aktywem związków zawodowych.

Delegację powitał serdecznie przewodniczący Warszawskiej Rady Zw. Zaw. tow. Rustecki, po czym sekretarz gen. KCZZ tow. Kuryłowicz wygłosił do zebranych krótkie przemówienie, w którym podkreślił [illegible] więzy, łączące robotników polskich w Ameryce z Macierzą. Tow. Kuryłowicz zwrócił się do przybyłych delegatów z apelem, aby przekazali Polonii w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie gorące pozdrowienia polskich mas pracujących, które dźwigają z ruin państwo polskie, kierując je ku lepszemu i [illegible] lepszemu [illegible].

Wśród niemilknących oklasków przedstawiciele poszczególnych związków zawodowych wręczyli gościom szereg upominków, jak: albumy, plany, makiety, odznaki, wytwory spożywcze, wyroby metalowe, książki i szereg wyrobów przemysłowych, świadczących o osiągnięciach polskiej klasy pracującej. Przyjmując upominki, kierowniczka delegacji ze Stanów Zjednoczonych ob. Gluszak, ob. Niewiński oraz przedstawiciel Polonii Kanadyjskiej wyrazili swe serdeczne podziękowanie za gościnę i możliwość zapoznania [illegible] z [illegible] rozmachem [illegible] nowy kraju.

Obywatelka Gluszak podkreślała w imieniu przybyłych za możność zamanifestowania w pochodzie 1 majowym solidarności robotników polskich w Ameryce z robotnikami polskimi w kraju.

„Ogrom zniszczeń i zbrodni siłrów faszystowskich — stwierdziła dalej ob. Gluszak — z którymi zetknęliśmy się naocznie, wywarł na nas niezatarte i niezapomniane wrażenie. Po powrocie do Stanów przekażemy Polonii Amerykańskiej to wszystko, z czym [illegible] się w Polsce".

Ob. Gluszak zakończyła swe przemówienie stwierdzeniem, że robotnicy polscy w Ameryce całym sercem solidaryzują się z narodem w kraju. Następnie ob. Gluszak wręczyła tow. Kuryłowiczowi, [illegible] wi i Rusteckiemu symboliczne [illegible] miości dla polskiej klasy [illegible] [illegible].

Prezydent R. P.

zwiedza Targi Poznańskie

POZNAŃ — W dniu dzisiejszym w godzinach rannych zwiedził Międzynarodowe Targi Poznańskie. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bolesław Bierut. Dostojnego gościa oprowadzali dyrektorzy Międzynarodowych Targów Poznańskich — Rosochowicz i Stefański. Szczególne zainteresowanie okazał Obywatel Prezydent dla eksponatów wystawowych w hali ciężkiego przemysłu oraz w pałacu wystawowym przemysłu włókienniczego. Dłużej dłużej zatrzymał się także Obywatel Prezydent w pawilonie ZSRR. Skąd następnie przeszedł do hali [illegible] wystawców zagranicznych.

Nowy po eł R. P. objął placówkę w Sztokholmie

SZTOKHOLM (PAP) — [illegible] przybył nowy poseł R. P. [illegible] Czesław Bobrowski. Min. Bobrowski przyjął tego [illegible] prasy szwedzkiej i [illegible] [illegible] gospodarka polska [illegible] nych jej zakładach wojennych [illegible] budowuje się planowo w rekordowym tempie. Min Bobrowski [illegible] znaczny optymizm odnośnie [illegible] współpracy polsko-szwedzkich stosunków handlowych, albowiem [illegible] [illegible] gospodarcza obu krajów [illegible] się uzupełnia.

Ambasador Lebiediew u min. Modzelewskiego

WARSZAWA. — Minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski przyjął w dniu 3 b. m. ambasadora ZSRR w Warszawie p. Wiktora Z. Lebiediewa.

Tow. dr Maliniak prezesem Tow. Wydawców Książek

WARSZAWA — W dniu 28 ub. m. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek. Na zebraniu tym wiceminister Kultury i Sztuki, W. Sokorski, wygłosił odczyt pt. „Planowanie w zakresie słowa drukowanego w Polsce". Przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia, oprócz spraw czysto zawodowych, były zagadnienia dotyczące upowszechnienia książki oraz stosunków między autorem i wydawcą.

Prezesem wybrano jednogłośnie tow. dr J. Maliniaka (Sp. Wyd. „Wiedza").

Humanitaryzm i demokracja

wytycznymi polityki ZSRR w Berlinie

BERLIN (PAP). — Przemawiając [illegible] przed [illegible] narodowym [illegible] [illegible] w okresie [illegible] [illegible] Berlina, pułkownik Tulpanow — kierownik wydziału informacji władz radzieckich w Niemczech [illegible] przypomniał, że armia radziecka zdobyła Berlin w toku ciężkiej walki. Mimo to, od pierwszych dni opanowania Berlina władze radzieckie [illegible] opiekę swoje postępowanie [illegible] [illegible] przystępując do odbudowy życia gospodarczego i politycznego w stolicy Niemiec na demokratycznych zasadach.

W zachodnich sektorach Berlina pozostały przy życiu niemieckie koncerny i monopole, a usiłowanie władz radzieckich, zmierzające do przeprowadzenia nacjonalizacji przemysłu i rozwiązania karteli, napotykają stale na veto zachodnich władz okupacyjnych. Wszystkie te próby skazane będą jednak na niepowodzenie, bowiem — jak powiedział płk. Tulpanow — Berlin położony jest w centrum strefy radzieckiej i jej administracja posiada decydujący wpływ na rozwój tego miasta.

Nie chcą [illegible] królewskiej sielanki

LONDYN (PAP) — Na poniedziałkowym posiedzeniu Izby Gmin jeden z posłów Partii Pracy Ronald Chamberlain zaprotestował przeciw [illegible] wyasygnowaniu 80 tysięcy funtów szterlingów na modernizację londyńskiej siedziby księżniczki Elżbiety i księcia Edynburga. Uważa on, iż jest to niewłaściwe w czasach gdy setki tysięcy osób odczuwa dotkliwie brak mieszkania. Inny członek Partii Pracy wyraził opinię, że [illegible] [illegible] popularna [illegible] [illegible], gdzie ma zamieszkać [illegible], na mieszkania dla nie[illegible] „spośród tysięcy świeżo po[illegible] par londyńskich, które muszą mieszkać razem z teściowymi".

Pożyczka wewnętrzna w ZSRR

MOSKWA (PAP) — Jak donosi agencja TASS, Rada Ministrów ZSRR postanowiła rozpisać III państwową pożyczkę wewnętrzną na odbudowę i rozwój gospodarki narodowej, w ogólnej sumie 20 miliardów rubli na lat 20. Rozpisując tę pożyczkę, Rada Ministrów ZSRR kierowała się pragnieniem wciągnięcia zasobów ludności do wykonania zadań stojących przed gospodarką narodową w trzecim decydującym roku 5-letniego planu powojennego, celem urzeczywistnienia go przed terminem.

Odkrywkowe wydobycie węgla w Kuzbassie

W [illegible] Zachodniej nastąpiło niedawno wydarzenie o dużym znaczeniu dla całej gospodarki narodowej ZSRR. Podczas [illegible] [illegible] w nieczerwonym miejscu [illegible] [illegible] pokłady węgla kamiennego, które można eksploatować [illegible] odkrywkowym. Jest to [illegible] nowy rodzaj eksploatacji [illegible] Kuźnieckim, a zastosowanie tego systemu pozwoli na [illegible] zwiększanie wydobycia węgla.

W roku bieżącym, a także w przyszłym — powiedział główny inżynier Kombinatu I Gorbaczew — zbudujemy kilka potężnych wykrojów. Rozpoczęto już pracę nad budową czterech. Przy jednym z nich t. zw. „wykroju doświadczalnym" buduje się obecnie koleje dojazdowe, wznosi się budowle produkcyjne i domy mieszkalne.

— [illegible]

— Odkrywkowy sposób eksploatacji pokładów, — odpowiedział inż. Gorbaczew — jest korzystny pod wieloma względami. Na budowę wykroju węglowego traci się 2 — 4 razy mniej czasu niż na budowę kopalni o tejże samej wydajności. Kilkakrotnie także zmniejsza się zużycie materiałów i wydatkowanie środków pieniężnych. Wreszcie eksploatacja wykroju wymaga o wiele mniej siły roboczej.

Mówiąc o jakości węgla, który będzie wydobywany w Kuzbasie sposobem odkrywkowym, inżynier Grobaczew powiedział, że znaczna część tego węgla posiada bardzo wysoką kaloryczność, oprócz tego zaś znajduje się tam także węgiel koksujący.

Odkrywkowe wydobycie węgla w Zagłębiu postanowiono rozwinąć w tempie przyśpieszonym. Już w roku przyszłym wydobycie to powinno wynieść do dziesięciu procent ogólnego wydobycia węgla w całym kombinacie.

Cały proces produkcyjny w wykrojach węglowych Kuzbassu jest zmechanizowany. Odkrywki zaopatrzone są w najnowocześniejszy sprzęt techniczny. W zagłębiu otrzymano już pierwszą partię udoskonalonych ekskawatorów; niedługo przybędą też nowe maszyny i mechanizmy.

Na zakończenie główny inżynier kombinatu podkreślił, że szybki plan nowy rozwój odkrywkowego wydobycia węgla w Zagłębiu Kuźnieckim przyczyni się w znacznej mierze do wypełnienia socjalistycznego zobowiązania górników kuźnieckich, którzy obiecali wykonać powojenny plan pięcioletni w ciągu czterech lat.

P. Potapow.

Rozmowy radziecko-brytyjskie w sprawie transportu w Niemczech

LONDYN (PAP). — Jak donosi agencja Reutera, w poniedziałek wieczorem stwierdzono oficjalnie w Berlinie, iż brytyjscy rzeczoznawcy transportowi spotkają się we czwartek w południe z przedstawicielami władz radzieckich [illegible] omówienia zagadnień transportowych w Niemczech.

Z propozycją urządzenia takiej konferencji wystąpili urzędnicy brytyjscy.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Dekoracje i pozy strategii dolara

L'HUMANITE

komentuje uchwały zakończonej ostatnio w Paryżu konferencji tzw. „socjalistów marshallowskich", którzy posłusznie wypowiedzieli się za planem Marshalla i blokiem brukselskim, oraz londyńskiego meetingu organizacyjnego tzw. „akcji chrześcijańskiej".

„Szesnaście krajów, a właściwie z Niemcami Zachodnimi siedemnaście tworzy blok, który był czelnością bywały identyfikować z demokracją. Podobnie jak [illegible] dyś Hitler przemianiał Japończyków w rasę aryjską, tak i dziś na konferencjach paryskich robi się z Turków „honorowych Europejczyków". Na konferencji „międzynarodowej akcji chrześcijańskiej" w Londynie [illegible] użyto słowa „chrześcijan", którym ochrzcił rząd USA jako [illegible] demokratycznych. Niemcy byli reprezentowani w Londynie przez [illegible] nów doktora Karla Arnolda i [illegible] Grimma, tldy padowie [illegible] słowo „demokracja" [illegible] [illegible] niemieckiej [illegible] [illegible] sala trzęsie się od [illegible] na widok [illegible] [illegible].

O co chodzi w tych [illegible] posunięciach agitacyjnych? [illegible] prostu panowie z Waszyngtonu są niezadowoleni z dotychczasowego przedstawiania narodom Europy planu Marshalla. Zdają sobie sprawę, że ich propaganda nie daje rezultatów. Tak jak nie wahali się używać w USA tancerek i clownów, by przyciągnąć ludzi na nabożeństwa, tak samo obecnie angażują i mobilizują w Londynie i Paryżu leaderów socjalistycznych i chadeckich w służbie [illegible] [illegible] i wojowniczych planów.

Ci panowie z Waszyngtonu przerachowali się. Lud pracy nie [illegible] rzy ani Blumowi, ani [illegible] tyszom. Ludzi tych [illegible] dziej skompromitują ich postępowanie, które pokazuje [illegible] jak ich ideologia [illegible] wszelkich, chociaż [illegible] odchyleń [illegible].

Robotnicy portowi dotrzymali słowa

Plan przeładunku węgla przekroczony

GDAŃSK. — Jak podaliśmy, zebrani w dniu 21 kwietnia, aktywiści kół partyjnych PPR i PPS, postanowili celem uczczenia święta klasy robotniczej, podwyższyć w ciągu kwietnia przeładunek węgla w naszych portach o 100 tysięcy ton, ponad zakreślony plan, przewidujący 1 milion ton.

Według danych Oddziału Przeładunków Morskich Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego, przeładowano w kwietniu b. r. we wszystkich naszych portach ogółem 1,159.288 ton co stanowi 112,1 proc. planu oraz 59.288 ton ponad ustaloną przez robotników normę.

Ciekawa inowacja SAP

Ostatnie aktualności na ekranie

WARSZAWA. W dniu 1 maja SAP uruchomił [illegible] wis świetlny [illegible].

W witrynie księgarni Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza" przy zbiegu alic Marszałkowskiej i Wspólnej wmontowano specjalny ekran z matowego szkła, na którym wyświetlone zostały ostatnie aktualności-zdjęcia z odbytych przed kilkoma godzinami obchodów i uroczystości i majowych oraz zdjęcia z I etapu wyścigu kolarskiego Warszawa—Praga—Warszawa.

Obrazy świetlne były objaśniane komentarzem słownym, nadawanym [illegible].

Zapotrzebowanie na żarówki będzie wkrótce pokryte

WARSZAWA — Nawet w sezonie [illegible] na żarówki — t. j. w jesieni i zimą, nie będziemy odczuwać „głodu żarówkowego". Przyczynił się do tego wzrost produkcji istniejących fabryk, import i uruchomienie przed kilku dniami fabryki żarówek w Warszawie.

Projektuje się, aby fabryka ta już od 1952 r. osiągnęła 80 proc. ogólnej produkcji żarówek w Polsce. Podniesić również należy, iż żarówki produkowane w Warszawie wypełnione są argonem, a nie — jak dawniej — azotem. Żywot tych żarówek jest jeszcze dość różny. Od 500 do 2.000 godz. Dąży się do zmniejszenia jej rozpiętości przez usprawnienie produkcji i kontroli fabrycznej.

Apel tow. Premiera o pomoc

przy organizowaniu wystawy we Wrocławiu

WARSZAWA — Wyznaczona na lipiec — wrzesień br. wystawa Ziem Odzyskanych we Wrocławiu budzi ogólne zainteresowanie nie tylko rozmachem, z jakim przystąpiono do jej realizacji, ale i z uwagi na specjalne znaczenie, jakie wystawa ta mieć będzie w życiu politycznym i gospodarczym kraju.

Wobec niedalekiego terminu otwarcia wystawy we Wrocławiu, konieczna jest jak najściślejsza współpraca wszystkich czynników, które mogą się przyczynić do jak najlepszego przygotowania w terminie wystawy Ziem Odzyskanych.

W tym celu wydał Premier tow. Cyrankiewicz specjalne zarządzenie, apelując do ministerstw, centralnych organizacji społecznych, kulturalnych i gospodarczych o jak najpełniejszą pomoc przy organizowaniu wystawy. Jednocześnie Premier zwraca uwagę na możliwości wykorzystania Wrocławia w okresie wystawy na kongresy, zjazdy i imprezy o charakterze ogólnopolskim. Przeznaczona na ten cel sala 1000-lecia, mogąca pomieścić 40 tysięcy ludzi, sprzyja temu całkowicie.

Bergen to nie Bogota

Prasa norweska o nieproszonych gościach z USA

OSLO (SAP) — [illegible] Bergen przybyła amerykańska eskadra okrętów wojennych. Poseł Stanów Zjednoczonych w Norwegii oznajmił, że odwiedziny te są „demonstracją gotowości USA do obrony Norwegii". Jeden z dzienników wychodzących w Oslo komentuje ten epizod pisze: „Byłoby dobrze, gdyby [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible]. Norwegia, to nie Kolumbia a Bergen nie jest Bogota. My, w Norwegii, przywykliśmy decydować sami o sprawach dotyczących naszego życia i naszego kraju i mamy o wszystkim swoje własne zdanie. Odwiedziny okrętów wojennych — podkreśliła gazeta — to nie jest droga do pokoju i wolności.

Mgr Stanisław Kortyński

Przebudowa struktury wsi polskiej

Przebudowa wsi polskiej i struktury naszego rolnictwa jest sprawą nie tylko chłopów, ale całego społeczeństwa. Jest to problem doniosły i interesuje szeroki polski ogół, a świadczy o tym wymownie ostatnia dyskusja na łamach „Rzeczypospolitej”, która objęła wielki krąg dyskutantów. Wieś nie może pozostać poza wartkim nurtem odbudowy i rozbudowy naszego gospodarstwa jako całości i dlatego należy poświęcać jej wiele bacznej i życzliwej uwagi oraz w miarę możności udzielać rady i pomocy.

Zagadnienie reformy rolnej i związanej z nią przebudowy wsi, nie jest nowe. Tkwi ono swymi korzeniami jeszcze w Polsce przedwrześniowej. W 1921 r. Polska posiadała 3.200.000 drobnych gospodarstw chłopskich i 19.000 gospodarstw folwarcznych. Gospodarstwa folwarczne jednak łącznie z lasami doń należącymi zajmowały obszar niemal równy 3.000.000 gospodarstw chłopskich.

Uchwalona w 1925 r. reforma rolna tylko w znikomej części została przeprowadzona. Chłop tylko z trudem mógł kupić kawał ziemi, której cena była bardzo wysoka. W 1927 r. chłopi płacili za 1 ha ziemi 51 mtr. żyta. Cena ta corocznie zwyżkuje i w 1930 r. osiąga rekordową wysokość 221,9 mtr. żyta za 1 ha. Taki stan rzeczy nie sprzyjał likwidacji bezrolnych oraz małorolnych gospodarstw, na których chłopi stale niedojadali. Towarzyszyły temu niskie ceny na produkty rolne i wysokie na wyroby przemysłowe. Dlatego na wsi bieda rosła i wieś polska coraz bardziej obniżała swe zdolności nabywcze. Wysokie podatki powodowały deficyt w gospodarstwach rolnych, a za tym szedł ich upadek techniczny. Wieś się zadłużała. W okresie 1929 — 1933 r. ilość sprzedanych pługów spada u nas z 57.800 szt. do 4.200 szt., siewników z 4.900 szt. na 46 szt., młocarń z 15.100 szt. na 2.100 szt. Dniówka robotnika rolnego spadła do 1 zł. i niżej. Odbiło się to fatalnie na poziomie produkcji rolnej.

Z tych doświadczeń należało wyciągnąć należyte wnioski. Wieś musi być podniesiona na należyty poziom.

Wśród aktualnych zadań na rok 1948 znajduje się na pierwszym miejscu zakończenie procesu parcelacji. Da ona chłopom 150.000 ha użytków rolnych oraz umożliwi zasiedlenie na terenach południowo-wschodnich 40.000 ha. Plan przewiduje w 1948 r. również państwową pomoc kredytową dla gospodarstw chłopskich w kwocie 3 miliardy zł. na likwidację 800 tys. ha odłogów chłopskich i 300 tys. ha w majątkach państwowych. Na meliorację w tym roku przeznaczono 2 miliardy zł. Przewiduje się elektryfikację nowych 800 wsi.

Rok ubiegły był wielkim krokiem do wielkiego dzieła. W 1947 r. rozparcelowano 247.413 ha, z których na ziemie dawne przypada 116.959 ha a, zaś na ziemie odzyskane 130,454 ha. Podziału i regulacji poszczególnych gospodarstw dokonano na obszarze 676.116 ha. Była to czynność bardzo ważna, mająca na celu dostosowanie gospodarstw poniemieckich do norm wymaganych przez dekret o przeprowadzeniu reformy rolnej, przy czym przeciętnie gospodarstwo otrzymywało 7—12 ha.

Przeprowadzono 218.912 wpisów hipotecznych własności gospodarstw co w znacznym stopniu przyczyniło się do ustabilizowania poczucia własności rolników. Celem zapobieżenia bezładnemu, samorzutnemu i niecelowemu rozbudowywaniu się wsi polskiej, sporządzono plan zabudowy dla 74.588 gospodarstw. Dokonano przy tym scalenia gruntów na obszarze 87.067 ha.

Wszystkie te prace zmierzały do wyprostowania i uzdrowienia wsi polskiej, wypaczonej całymi latami poprzedniej wadliwej polityki rolnej. W ten sposób przystąpiliśmy od fundamentów do przebudowy struktury naszej wsi. Jest to praca olbrzymia, wymagająca wszechstronnych wysiłków i specjalnego kwalifikowanego personelu. Wystarczy tylko dla ilustracji przytoczyć, iż jedynie na Ziemiach Odzyskanych prace, związane z przebudową i ustaleniem struktury rolnej, przeprowadzono na olbrzymim obszarze 3.164.520 ha. Z pracami tymi są połączone prace inne nie mniej skomplikowane i trudne jak np. regulowanie stanu prawnego, zawiłe zagadnienia natury społecznej itp.

Nowym gospodarstwom należało przyjść z pomocą finansową w drodze wygodnych kredytów, bez których nie mogłyby one należycie zorganizować swej produkcji. Dlatego już na pierwszy kwartał b. r. Państwowy Bank Rolny uruchomił średnioterminowe kredyty inwestycyjne dla drobnych gospodarstw wiejskich na kwotę 40 milionów zł. Z dniem 1. III. br. rozpoczęto też sprzedaż maszyn rolniczych na raty za pośrednictwem spółdzielni oraz uprawnionych kupców prywatnych.

Dzięki tej pomocy wiele gospodarstw rolnych będzie mogło podnieść się na wyższy stopień techniczny i w ten sposób obniżyć koszty własne, zwiększając równocześnie swoje dochody.

Rolnictwo równie jak przemysł ma wielkie zadania do spełnienia i dlatego i ono musi być włączone do planu trzyletniego. Spełni zaś swe zadanie będzie mogło jedynie wtedy, gdy kilka milionów gospodarstw indywidualnych podniesie się na odpowiedni poziom i zaprowadzi intensyfikację swej produkcji.

Tylko bowiem wtedy kraj nasz może osiągnąć samowystarczalność w aprowizacji oraz uniezależnienie się w zupełności od importu z zagranicy, dając równocześnie Państwu wielkie oszczędności w dewizach.

ZAOSZCZĘDZONA ZŁOTÓWKA
NIE ZNA PRZEDNÓWKA

III. Powstanie Śląskie

„Za niewinnie przelaną krew — odpowiemy własną krwią”, były to słowa otuchy do walki każdego powstańca śląskiego.

Niewinnie lała się krew polska po barbarzyńskich czynach zdziczałych hord „grenczszucowskich” i band „orgeszowskich” po ukończeniu pierwszej wojny światowej. Pierwszym męczennikiem sprawy polskiej na Śląsku, w Rudzie Śląskiej był nauczyciel Wincenty Janas, który zginął w sierpniu 1919 r., zamordowany przez „grenczszucowców”. Drugą ofiarą był Niedurny, który w równie brutalny sposób ginie z rąk Niemców w Nowym Bytomiu. Dr. Mielęcki, lekarz z Katowic, w czasie opatrywania rannego zostaje w Katowicach zamordowany, a potem wrzucony do rzeki Rawy.

Pierwsze powstanie na Śląsku wybuchło w nocy z 16 na 18. 8. 1919 r. i zostaje stłumione przez sprowadzoną na Śląsk „Żelazną Dywizję” niemiecką, która była znakomicie uzbrojona w nowoczesną broń. Zryw drugiego powstania w czerwcu 1920 r. zostaje przez Niemców tak samo stłumiony, bez większych strat po naszej stronie.

W tym roku władze koalicyjne zarządziły na Śląsku plebiscyt na dzień 20. III. 1921 r., dopuszczając do głosowania ludowego obcych przybyszów z Niemiec, a nawet z całego świata, którzy urodzili się na Śląsku, tj. emigrantów. Była ich bardzo wielka ilość na ogólną liczbę 1.186.234 osób uprawnionych do głosowania. Pomimo intensywnej propagandy niemieckiej przypadło dla Polski (i to bez powiatów, których się Polska domagała) 51,5 proc. głosów. Jedynie w większych miastach Niemcy zyskali większość głosów, zaś gminy wiejskie głosowały przeciętnie w 66 proc. za Polską. W związku z głosowaniem powstała na Śląsku nowa władza policyjna t. zw. policja plebiscytowa, rekrutująca się z Polaków i Niemców. Polacy policjanci, byli żołnierze z 1914—1918 roku, przeważnie dowódcy ostatniego zbrojnego powstania, stanowili trzon obrony zbrojnej polskiej sprawy.

Wynik głosowania miał być podstawą do wytyczenia przyszłej granicy polsko-niemieckiej. Polsce miały przypaść miasta Katowice, Królewska Huta (obecnie Chorzów), Bytom, Zabrze i Gliwice. W międzyczasie w kwietniu 1921 r. uchwałą większości Komisji Międzysojuszniczej, za przeciwnym zdaniem [illegible] w Opolu, postanowiono przyznać Polsce powiaty pszczyński i rybnicki, t. j. okolice rolnicze oraz kilka wiosek powiatu katowickiego. Cały przemysł wraz z terenami na wschód od Gliwic miał przypaść Niemcom.

Ten niesprawiedliwy podział polskiej ziemi wywołał wielkie wrzenie na Śląsku. Pełnomocnik niemiecki, dr. Urbanek, wraz z niemieckimi dyrektorami kopalń i hut, mając dostarczone przez ówczesnych agentów dowody przeciw tym Polakom, którzy otwarcie głosowali na Polskę, postanowili zwolnić ich z pracy, rekrutując siły zastępcze spośród emigrantów, którzy przybyli na Śląsk celem głosowania. Stosowano ostre szykany wobec polskich robotników i rolników ze strony policji niemieckiej.

Lud śląski, żywiący patriotyczne uczucie dla Polski, cierpiący od wieków okrutny ucisk i wyzysk ze strony niemieckiego kapitalisty, nie dał się ugiąć.

Pamiętnej nocy z 2. 5. na 3. 5. 1921 r. wybuchło trzecie powstanie śląskie. Po nieudałych dwóch powstaniach, to właśnie ostatnie powstanie zostało dobrze zorganizowane a patriotyzm śląskiego robotnika i chłopa dał mu wiarę w zwycięstwo nad niemieckim zaborcą.

H. Urbanik

Z naszego stanowiska

W Palestynie leje się krew

(t) W Palestynie leje się krew, a Organizacja Narodów Zjednoczonych radzi nad tym jak by.., przerwać obrady na ten temat i odłożyć je aż do jesiennego Zgromadzenia Ogólnego, zadowoliwszy się tymczasem jakąś nic nie mówiącą i nie krępującą rezolucją.

Postawiony oficjalnie przez Wielką Brytanię przed 30 laty w deklaracji lorda Balfoura, jej ówczesnego ministra spraw zagranicznych, problem palestyński nie tylko w międzyczasie nie został rozwiązany, ale skomplikowano go w sposób nie lada. Obejmując z ramienia Ligi Narodów mandat nad ziemią palestyńską, Wielka Brytania wchodziła na teren spokojny. Opuszczając go w długotrwałym wykonywaniu mandatu, Wielka Brytania pozostawia kraj w pożodze wojny, w której zresztą jej wojska biorą bezpośredni udział.

Mandat angielski nad Palestyną kończy się w dniu 15 maja br., a w ciągu następnych kilku tygodni jej wojska mają całkowicie opuścić ten kraj. Wydawało by się, że Wielka Brytania powinna być zainteresowana, aby przed opuszczeniem kraju postarać się o zabezpieczenie w nim porządku i bezpieczeństwa ludności. Tymczasem zrobiła ona wszystko, co tylko było w jej mocy, aby nie dopuścić do uregulowania spraw palestyńskich, komplikując je w sposób szczególnie przemyślny.

Przed kilkoma miesiącami ONZ podjęła uchwałę o podziale Palestyny na część żydowską i arabską. Aczkolwiek ani Żydzi, ani Arabowie i tą decyzją nie byli zadowoleni, opinia publiczna całego świata wyraziła swe uznanie dla tego rozwiązania uważając je za najrozsądniejsze wobec zawiłości stosunków narodowościowych i gospodarczych ziemi palestyńskiej.

Wielka Brytania głosowała przeciwko podziałowi Palestyny. Rosja Radziecka i Stany Zjednoczone wypowiedziały się za podziałem. Można było uważać, że decyzja najwyższej instancji międzynarodowej rozwiązała skomplikowany problem palestyński.

Okazało się jednak, że zabiegająca o przychylność świata arabskiego Wielka Brytania umie nie dopuścić na tym terenie do pozytywnych rozwiązań. Nie ograniczyła się bowiem do zamanifestowania swego antypodziałowego stanowiska, nie tylko głośno rozreklamowała swoje „uchylenie się od odpowiedzialności” i tytułu konsekwencji, które mogą z niej wyniknąć jak to deklarowali jej przedstawiciele w ONZ — ale przystąpiła do intensywnego uzbrojenia Arabów, ułatwiając im stworzenie faktów dokonanych po wycofaniu wojsk brytyjskich.

Żydzi palestyńscy, którzy na przestrzeni 30 lat wybitnie zagospodarowali zajęte przez siebie tereny, stoją jednak czujnie na straży swych praw narodowych, politycznych i gospodarczych. W odpowiedzi na stanowisko brytyjskie ogłosili, że mają już utworzony rząd i po wygaśnięciu mandatu brytyjskiego niezwłocznie zrealizują uchwałę ONZ o powołaniu do życia samodzielnego państwa żydowskiego w Palestynie. W odpowiedzi na groźby arabskie zaczęli pilnie trenować, a następnie zaatakowali Jaffę.

Wówczas Anglicy, którzy z ojcowską wprost pobłażliwością tolerowali zbrojny terror Arabów, otwarcie wystąpili przeciwko Żydom. Do akcji wprowadzili czołgi i samoloty, ściągając na gwałt dalsze posiłki wojskowe z pobliskiego Cypru. Za kilkanaście dni kończy się ich władza w Palestynie, a tymczasem przygotowują regularną wojnę przeciwko Żydom.

Powikłania ich mają jednak zasięg o wiele szerszy. Przed kilku dniami dowiedzieliśmy się, że Transjordania wypowiedziała wojnę syjonizmowi, a jej wojska przekroczyły granice. Co to jest Transjordania? Do niedawna stanowiła ona wspólną całość z Palestyną, od której oddziela ją rzeka Jordan. Mandat brytyjski obejmował zarówno Transjordanię jak i Palestynę. Ze względów politycznych w czasie ubiegłej wojny Wielka Brytania poczuła „uniezależnić” Transjordanię aż wreszcie uczyniła z niej niezależne państwo arabskie, całkowicie je sobie podporządkowując. „Przed kilkoma miesiącami zawarła z Transjordanią pakt o „wzajemnej” pomocy.

Należy stwierdzić, że to, co w komunikatach nazywa się szumnie armia transjordańską, to jest legion arabski, zorganizowany, uzbrojony i opłacany przez W. Brytanię, dowodzony przez oficerów brytyjskich. Słusznie też postępowa prasa francuska pisze, że wypowiedzenie wojny przez Transjordanię było inspirowane przez Anglię i przypomina, że w myśl niedawno zawartego układu zbrojna interwencja wojsk transjordańskich nie może nastąpić bez zgody rządu brytyjskiego. Jest to tym bardziej zrozumiałe, że armia transjordańska nie istnieje, a jedynie kierowany przez Brytyjczyków legion arabski.

W tych warunkach można powiedzieć, że gra Anglików jest zupełnie jasna. Posługując się transjordańskim blufem, próbuje wzmocnić swój nacisk na Stany Zjednoczone, aby przyspieszyć pomyślne dla Arabów rozwiązanie problemu palestyńskiego.

Tymczasem nadzwyczajna sesja Zgromadzenia Ogólnego ONZ zwołana specjalnie dla rozpatrzenia sprawy Palestyny, ciągle radzi, nie dochodząc do żadnych wyników. Stany Zjednoczone już całkowicie wycofały się ze swego poprzedniego stanowiska w sprawie podziału Palestyny, zgłaszając swój projekt powiernictwa, przeciwko któremu zdecydowanie wystąpili przedstawiciele Rosji Radzieckiej oraz Polski, domagając się utrzymania w mocy poprzedniej uchwały w sprawie podziału i praktycznego ich wykonania. Komisja Polityczna ONZ przyjęła jednak większością głosów za podstawę dyskusji nowy projekt amerykański.

Organizacja Narodów Zjednoczonych obraduje więc a w Palestynie wybuchła już otwarta wojna. Arabowie ogłaszają, że w dniu 16 maja przystąpią również do akcji przeciwko Żydom, wojska nie tylko Transjordanii ale i pozostałych państw arabskich Syrii, Libanu oraz Iraku. Egipt również przygotowuje się do otwartego wystąpienia oddając do dyspozycji na rzecz wspólnej akcji przeciwko Żydom okręty wojenne oraz samoloty.

W ONZ ciągle panuje opinia, że w ostatniej chwili uda się doprowadzić do przerwania walk między Arabami a Żydami, jak dotąd na niczym konkretnym nie oparta. Państwa anglosaskie występują obecnie w sprawie palestyńskiej jednolicie. Wydaje im się, że autorytet ONZ, mocno już naruszony dwulicowym stanowiskiem w sprawie podziału Palestyny, zdołają użyć dla swoich egoistycznych, imperialistycznych celów. Prowadzona przez nie gra zmierza do oddania spraw Palestyny wyłącznie w ręce Anglosasów. Torpedują sprawę utworzenia międzynarodowych sił zbrojnych, które zabezpieczyłyby z ramienia ONZ porządek i bezpieczeństwo na ziemi palestyńskiej nie chcąc dopuścić do współudziału Rosji Radzieckiej.

Problem Palestyny jest sprawdzianem wartości ONZ, jest probierzem uczciwości zarówno w stosunku do Żydów, jak i Arabów.

MIMOCHODEM

Współpraca jest niezbędna

Zagadnienie szczerej współpracy w stosunkach międzynarodowych, bez podziału na bloki i bez stawiania żelaznych kurtyn istnieje nieprzerwanie w świadomości ludzi, którzy z troską myślą o przyszłości i chcieliby skutecznie i szybko usunąć istniejące na świecie trudności i wyjaśnić nieporozumienia.

Głosy tego rodzaju odzywają się z terenu, który w żadnym wypadku nie może być posądzony o uleganie wpływom Rosji Radzieckiej i państw demokracji ludowej. Ludzie, którzy mówią o konieczności współpracy reprezentują społeczeństwa, związane z obozem zachodu. Ludzie, ci jednak operują kategoriami, które są obecnie nieuznawane przez kierowników polityki imperialistycznej państw anglosaskich.

Przed kilkoma dniami rozpoczęła swe obrady w Genewie powołana przez ONZ Europejska Komisja Gospodarcza. Radzi ona nad sprawą [illegible] *na str. 6*

Współpraca jest niezbędna

(Dokończenie ze str. 3)

gospodarczej odbudowy Europy, [illegible] czym chodzi jej o odbudowę tych krajów, które są członkami ONZ. W toku obrad przedstawiciel Szwecji stwierdził, że dla zrealizowania programu odbudowy niezbędne jest nawiązanie pełnej współpracy wszystkich krajów europejskich i to w jak najkrótszym czasie.

Niestety, te oczywiste prawdy nie znajdują zrozumienia ani u p. Marshall'a, ani też u p. Bevina. I dlatego właśnie ci panowie wolą nie korzystać z pośrednictwa ONZ przy realizowaniu swych planów odbudowy, gdyż wówczas nie mieliby gwarancji, że ich „pomoc" dotrze do Grecji, że Niemcy będą centralnym punktem odbudowy. Za pośrednictwem ONZ pieniądze może naprawdę były by przeznaczone dla ofiar napaści, nie zaś dla agresora.

Ale właśnie dlatego Stany Zjednoczone nie chcą korzystać z pośrednictwa ONZ, a Labour Party grozi „czystką" ludziom, którzy mają odwagę twierdzić, że współpraca całej Europy jest niezbędna dla jej odbudowy.

Edward Wichura-Zajdel

Nad Odrą leży Racibórz / Sylwetki miast (2)

Miasto Racibórz leży w dolinie [illegible] ki Odry. Większa część miasta położona jest na lewym brzegu Odry, zaś na prawym leżą dzielnice Ostróg i Płonia. Dzisiejsze życie Raciborza, którego centrum zostało w czasie ostatnich działań wojennych prawie całkowicie zburzone i wypalone koncentruje się przeważnie wokół pl. Wolności, wzdłuż ulicy Doszyńskiego i w dzielnicach po prawym brzegu rzeki.

Pierwszą wzmiankę historyczną o mieście Raciborzu znajdujemy w zapiskach kronikarskich z r. 1108, z których dowiadujemy się, że król polski **Bolesław Chrobry** zbudował tu zamek na prawym brzegu Odry. Z czasem w jego sąsiedztwie rozbudowało się miasto, które szczególnie silnie rozwinęło się na lewym brzegu rzeki. „Chociaż miasto to od założenia swego przechodziło jak zresztą i wiele innych miast, okresy nasilonej kolonizacji niemieckiej, to niemniej jednak w swym szczerym, prawdziwym wyrazie utrzymało do naszych [illegible] niezatarty charakter swej **pierwotnej polskości** .*.

[illegible] tej duchowej tężyzny są powstania śląskie (zwłaszcza trzecie [illegible] 1921), które objęły swym zasięgiem również i cały powiat raciborski, mimo dwuwiekowej niewoli pod panowaniem Prusaków.

Jeżeli przed wojną Racibórz nie posiadał zbyt dużo zabytków historycznych — to tym mniej ma ich dzisiaj po okropnym zniszczeniu wojennym. Z zamku piastowskiego, który został wybudowany na prawym brzegu Odry pozostała zaledwie godna uwagi brama wjazdowa i przyległa do niej kaplica zamkowa. Z dawnych umocnień fortyfikacyjnych miasta zachowały się jeszcze niewiele znaczące resztki, w postaci baszty z XVI wieku przy ul. Basztowej i szczątki murów ochronnych przy ul. Drzymały.

Również uwagi godnym jest **słup pamiątkowy** przy ul. Głubczyckiej, gdzie w/g podania miało nastąpić pojednanie księcia wrocławskiego Henryka IV Probusa z biskupem wrocławskim Tomaszem II. w dniu 27 sierpnia 1287. Podanie to wydaje się mieć swoje uzasadnienie [illegible] Henryk IV bowiem w próbie scalenia dzielnic śląskich odegrał dużą rolę. W tygodniku „Przyjaciel Ludu" z r. 1841 czytamy: „Henryk** urodził się około r. 1248 z ojca Henryka III podobnież wrocławskiego książęcia, i matki Judyty, Konrada I mazowieckiego córki, a wdowy po Mieczysławie **raciborskim**". A dalej „Widok coraz bardziej słabnącej powagi pokrewnych **książąt szląskich**, kazał mu myśleć o silniejszym utwierdzeniu siebie na tronie książęcym: najpewniejszym zaś do tego środkiem zdawała mu się przyjaźń z Czechami". I jeszcze jeden w tej sprawie szczegół: „Więcej jednak wzrastająca potęga Henryka przykrą była dawniejszemu stryjowi jego **Bolesławowi** Łysemu, panu na Lignicy. Człowiek ten z przyrodzenia dumny i chciwy [illegible] mógł ścierpieć tak widocznego [illegible] szerzania się władz swego synowca, która zdawała mu się z czasem zwierzchnictwem całego Szląska zagrażać".

[illegible] ki przytoczone rzucają sporo światła na poprzednie przypuszczenia.

Również i kościoły w Raciborzu przedstawiają wartość zabytkową. Kościół Najśw. Marii Panny przy Rynku, a zwłaszcza jego wschodnia część z prezbiterium, pochodzi z r. 1205. Stalle kolegiackie „prałatów" wzorowane są na stallach Kościoła Mariackiego w Krakowie. Zachodnią część kościoła dobudowano w r. 1436. Stanowi ona tzw. Kaplicę św. Marcelego, gdzie od roku 1821 znajdował się (do czasu pożaru w 1945 r.) sarkofag świątobliwej Ofki (Eufemii), córki Księcia Przemysława Poniatowskiego — zmarł w r. 1359.

Kościół św. Jakuba (Dominikański) również przy Rynku został wybudowany w r. 1258. Godny uwagi jest w nim ołtarz św. Krzyża z czarnego marmuru z grobowcami i pomnikami rodzin **Klemy z Ligoty** i **Gaszynów** (z r. 1665) oraz obraz na północnej ścianie, przedstawiający „Taniec śmierci" z napisami polskimi i postaciami w **polskich** strojach narodowych".

Do zabytków należy zaliczyć także statuę w Rynku, fundacji Gaszynowej z r 1727 oraz statuę [illegible] miennej budowy na Nowym Rynku prawdziwy klejnot kamieniarskiej sztuki barokowej.

W dawnym kościele św. Ducha, który pochodzi gdzieś około roku 1317—1335, znajduje się obecnie piękne Muzeum Miejskie. Z 3500 eksponatów, które stanowiły wielką wartość historyczno-narodową m. Raciborza pozostało dziś zaledwie 900. Są one posegregowane na poszczególne działy jak: etnograficzny, sztuki kościelnej, ceramiki i naczyń cynowych, broni, biblioteczny itd.

Oto schematyczny rzut oka na dzieje i zabytki starego miasta Raciborza, które wymownie świadczą o jego polskości. Racibórz był i pozostanie jedną ze strażnic polskich na Odrze.

* z materiałów dostarczonych przez Miejską Radę Narodową w Raciborzu.

** W kościele św. Krzyża w Wrocławiu w prezbiterium wznosi się na środku grobowiec znakomity pod względem starożytności i sztuki. Z umieszczonego dokoła napisu widzieć się zdaje, że pod nim leżą szczątki Henryka IV. Księcia Wrocławskiego, zwanego cnotliwym albo łagodnym, którego panowanie nie tylko ma związek z dziejami innych dzielnic Piastowskich, ale który się nawet chwilowo jako władca najstarszej dzielnicy (szląskiej w historii ukazuje". Przyjaciel Ludu — Leszno 1841.

Nowe wydawnictwa

Kolipiński Juliusz: „Granica pokoju".

Wpływ granicy na Odrze i Nysie na gospodarkę Niemiec i Polski. Wydawnictwo Zachodnie. Poznań 1948 r. Str. 130, cena 400 zł. Liczne dwubarwne wykresy, tablice i diagramy.

Mała książka o szerokim oddechu

Przyzwyczailiśmy się mówić i pisać o Ziemiach Odzyskanych w łączności z pozostałą po Piastach tradycją historyczną, zabytkami, zamkami książęcymi, sarkofagami i orłami piastowskimi. Dla ogółu społeczeństwa polskiego nawykłego do myślenia historycznego te symbole wystarczały za najsilniejszy argument polskości tych ziem. I jeszcze jedno. Liczba 6.028.000 ofiar, jaką poniosło społeczeństwo w walce z niebezpieczeństwem niemieckim wydała nam się dostateczną zapłatą za nasze zyski terytorialne na zachodzie. Tragiczną i dla dużej części społeczeństwa polskiego niezrozumiałą wymowę ma jednak fakt, że zarówno argument historyczny, jak i argument proporcjonalnie najwyższych ofiar ma w opinii światowej drugo — czy nawet trzeciorzędną wartość. Dla polityków amerykańskich naprzykład, których pamięć sięga nie zbyt daleko poza wiek XIX, argument historyczny nie ma większego znaczenia.

I dlatego z zadowoleniem trzeba stwierdzić, że jakkolwiek w terminie dosyć późnym pojawia się jednak na polskim rynku wydawniczym praca, która w znakomity sposób odpowiada wszechstronnie postulatom rzeczowości, popartej argumentami gospodarczymi cyfr i faktów. Zamiast orła piastowskiego na okładce mapa uzupełniona wagą — symbolem sprawiedliwości, zamiast obrazków w tekście — grafikony i tabele. Poszczególne symbole dla polskiego, a miejmy nadzieję i zagranicznego czytelnika mają wymowę bezwzględnie przekonywującą. Praca zaopatrzona materiałem statystycznym, jakkolwiek w rozmiarach nie duża, ma naprawdę szeroki oddech. „Granica pokoju" — taki jest tytuł książki wydanej w Wydawnictwie Zachodnim w Poznaniu — winna się przyczynić do tego, by świeże i przekonywujące argumenty natury gospodarczej weszły również w tematyce zachodniej jak najszybciej w obieg. Autor, Juliusz Kolipiński, jeden z najlepiej obeznanych z problematyką Ziem Zachodnich ekonomistów, oddałby w ten sposób w sprawie „granicy pokoju" najlepszą przysługę. **W.**

PRZEGLĄD PRASY

Ze czcią i dumą...

Pod tym tytułem „Życie Warszawy" pisze na temat rocznicy 3 Maja, m. in. tak:

„Jednym z najmniejszych paradoksów historycznych jest fakt, iż pewne t. zw. „narodowe" koła usiłowały do niedawna — i usiłują bodaj i dziś — przeciwstawić „3 Maja" radykalizmowi mas ludowych, duchowi postępu i reform społecznych.

Paradoks polega na tym, że Konstytucja z dn. 3 maja 1791 roku zrodziła się właśnie z ducha postępu i ze zrozumienia konieczności reform. I paradoks polega na tym, że Ustawa Majowa zrodziła się w walce PRZEDE WSZYSTKIM z ówczesnym, RODZIMYM wstecznictwem."

„Polska Ludowa, która poszła po drodze ukazanej prawda, że nieśmiało i niezdecydowanie, bo inaczej wtedy być nie mogło — przez twórców Ustawy Majowej; Polska reformy rolnej, unarodowionego przemysłu i oświaty powszechnej; Polska realizująca ideał sprawiedliwości społecznej — ta Polska ze wzruszeniem i czcią z radością i dumą wspomina dzień 3 maja 1791 roku".

30 statków z żywnością na dożywianie dzieci

W ramach akcji Międzynarodowego Funduszu Pomocy Dzieciom dla Polski, która ma za zadanie dożywianie w szkołach, zakładach opieki itp. nadeszło do portów polskich w okresie od p. dziernika ub. r. do 9 kwietnia br. 30 statków z żywnością. Statki te przywiozły 574 ton mleka pełnego w proszku, 3,913 ton mleka chudego w proszku, 1,314 ton mięsa w konserwach, 1.165 ton smalcu, 129 ton margaryny, 184 ton tranu i 87 ton mydła. Poza tym w drodze znajduje się 215 ton mleka pełnego w proszku, 880 ton konserw rybnych i mięsnych i 2 to[illegible]

EMIL ZOOR 10)

Sukces dr Gordona

Było już bardzo późno, gdy Mathews wrócił do cyrku. Zrezygnowany powlókł się do swego wozu, gdy nagle spostrzegł, że ktoś siedzi na pustej skrzyni.

„Kto tu jest?" — spytał żongler.

„To ja" — posłyszał w odpowiedzi głos Patrica. „Co tu robisz o tej porze? Dlaczego nie śpisz?"

„Chodziłem do apteki."

„Do apteki. Po co?"

„Po lekarstwo."

„Zachorował ktoś?" — zdziwił się Mathews.

„Somerss. Jak to, nic pan nie wie?"

„Nie, a co się stało?"

„Stary pobił Somerssa."

„Borelli?! Dyrektor!?"

„Tak."

„Dlaczego?"

„Niewiadomo. Pokłócili się o coś."

„I Somerss ranny?"

„Nie, lecz mocno poturbowany. Panna Bianca robiła mu kompresy. Była straszna awantura."

„Do diabła!" — zaklął Mathews. „Co to za traktowanie ludzi!" Nagle przyszło mu do głowy, że Borelli mógł uderzyć także w czasie rozmowy Marvana. Ten wściekły Włoch był [illegible] zupełnie nieobliczalny. Taka pasja ogarnęła żonglera, że postanowił natychmiast powiedzieć temu awanturnikowi co o nim myśli. Przecież to on był powodem tych wszystkich nieszczęść. Przecież, gdyby nie on, to Marvan... Zacisnął pięści i ruszył zdecydowanym krokiem naprzód.

W sypialni Borelliego paliło się jeszcze światło. Mathews, nie pomny na niebezpieczeństwo, wszedł i pchnął energicznie drzwi. Przy łóżku w blasku dużej stojącej lampy leżało na dywanie olbrzymie ciało dyrektora wygięte w przedśmiertnym skurczu.

„Jezus Maria!!" krzyknął w nagłym przerażeniu Mathews.

ROZDZIAŁ II.

Inspektor Hawkins nie był człowiekiem przesądnym i ujrzawszy z rana na kalendarzu groźnie czerniącą się trzynastkę uśmiechnął się tylko lekceważąco i wyskoczył z łóżka. Ten pogardliwy stosunek musiał widocznie rozdrażnić złowróżbną cyfrę, która postanowiła się zemścić. Wszystko zaczęło się od spinki. Hawkins obudził się dość późno i musiał się śpieszyć bardziej niż zwykle. Umył się szybko, ogolił, a nie chcąc tracić ani chwili czasu postawił na elektrycznej maszynce garnuszek z mlekiem, przygotowanym na śniadanie. Dokonawszy tego, przyczesał sobie włosy przed lustrem i włożył koszulę. Ale tu właśnie zaczęła się tragedia. Jedyna spinka wysunęła się z palców inspektora i zawirowawszy w powietrzu potoczyła się z cichym szmerem poprzez pokój. Hawkins spokojnie, z flegmą godną prawdziwego Anglika, rozpoczął poszukiwania, które jednak trwały około piętnastu minut. Złośliwy przedmiot ukrył się bardzo starannie przed wzrokiem zrozpaczonego człowieka i dopiero, gdy inspektor zupełnie zrezygnowany usiadł ciężko na krześle, spinka błysnęła ku niemu złośliwie spod nocnej szafki. Nie trzeba dodawać, że przez ten czas wykipiało mleko, co oczywiście zniweczyło wszelkie plany konsumcyjne.

Hawkins, zły i głodny, wybiegł z mieszkania. Pośpiesznie wyprowadził motocykl z garażu. Daremnie jednak kopał pedał i szarpał maszynę. Motor milczał. Nie było sposobu wprawić go w [illegible] Wszystkie wysiłki spełzły na niczym. Inspektor Hawkins był gentlemanem, uniknął więc używania grubiańskich wyrazów. Tym razem jednak zaklął szpetnie, odstawił motor i pobiegł na przystanek autobusowy. Po drodze wpadł w głęboką kałużę, nabierając sporą porcję wody do butów. Autobusy kursują w Londynie często, pod warunkiem oczywiście, że się nie czeka na nie. Hawkins stał bardzo długo na przystanku, wyglądając zbawczego wehikułu. Mokre nogi nie przysparzały mu dobrego humoru. Uporczywy deszcz padał bez przerwy. Wreszcie inspektor wtłoczył się z trudem do przepełnionego wozu i pojechał do Scotland Yardu. Gdy przybył na miejsce, było już późno.

„Co nowego, John?" — spytał, przywitawszy się z przyjacielem.

„Stary pytał o ciebie. Zdaje się, że jest bardzo zdenerwowany" — odparł Rinc. Hawkins przypomniał sobie, że nadinspektor prosił go o wczesne przybycie do biura. Zrobiło mu się trochę nieprzyjemnie.

„Czy mam się zaraz zgłosić do szefa?" — spytał, zapalając papierosa.

„Zdaje się, że tak." Hawkins przygładziwszy włosy wybiegł z pokoju. Windą pojechał na górę, po czym zameldował się. Nie czekał długo. Po paru minutach pojawiła się chuda miss Milley oznajmiając, że nadinspektor czeka. Obciągnął marynarkę i wszedł. Był przygotowany na przykrą rozmowę.

W dużym, bardzo chłodnym gabinecie stał za biurkiem mężczyzna średniego wzrostu. Twarz miał dość dużą o regularnych rysach. Oczy stalowo szare, głęboko osadzone, zdawały się być na [illegible] bez żadnego wyrazu i nic w nich niemożna było wyczytać. Przenikały jednak do głębi i mało było ludzi, którzyby się zdołali oprzeć temu [illegible] nieprzejednanemu spojrzeniu. Nadinspektor [illegible] son był człowiekiem bezwzględnym i nieubłaganym. [illegible] stalowa wola złamała już niejednego.

1 Maja w województwie krakowskim

KRAKÓW (m) — Uroczystą akademię 1 majową w przeddzień obchodu w Trzebini poprzedził capstrzyk orkiestr. W czasie akademii, w wypełnionej po brzegi sali kina „Wolność" po zagajeniu tow. Biedzkiego, wygłosił referat przedstawiciel WK PPS tow. Czesław Dylo-[illegible]. Po odegraniu hymnów robotniczych nastąpiła bogata część artystyczna w wykonaniu zespołów szkolnych, Ligi Kobiet i organizacji młodzieżowych.

W dniu 1 maja na Rynku w Trze[illegible] odbył się manifestacyjny wiec [illegible] którym po zagajeniu tow. Gregorczyka, przemawiali tow. tow. Dylowicz i tow. Holuj przedstawiciel KW PPR.

W Nowym Sączu w przeddzień 1 maja odbyła się w sali teatru miejskiego akademia, którą zagaił staro[illegible] Antoniszczak, a następnie [illegible]tawiciel WK PPS tow. Sokalski Leon wygłosił referat polityczny. Po odegraniu hymnów robotniczych w części artystycznej wziął udział chór „F[illegible]" orkiestra ZZK i zespoły szkolne.

W dniu 1 maja na Placu Wolności uformował się wielki pochód, który udał się do rynku, gdzie manifestacyjny wiec zagaił tow. Ossoliński. W imieniu KP PPR przemawiał tow. Antoniszczak, w imieniu WK PPS tow. Sokalski a w imieniu organizacji młodzieżowych tow. Rzymek.

W manifestacji brało udział ponad 8 tysięcy ludzi.

W Myślenicach obchód 1 majowy rozpoczęła pobudka orkiestry [illegible] godz. 9, na [illegible]em odbył się [illegible] którego przemawiali [illegible] Żak Józef, [illegible] Rady Zw. Zaw. [illegible]le Wojew. Komitetu [illegible] Porch[illegible] SL przemawiał [illegible] tow. Geisler w imieniu [illegible] Komitetu Jedności i Mło[illegible] wiecu ulicami miasta przeciągnął [illegible] pochód.

W Z[illegible] w przededniu święta [illegible] miasta [illegible] orkiestr. Następnego dnia na stadionie sportowym przy ul. Or[illegible] odbył się ogromny wiec, który [illegible] przewodniczący Pow. Rady Zw. Zaw. [illegible] Chojnacki. W imieniu wojewódzkiego komitetu PPS przemawiał tow. Szczepaniec, w imieniu KW PPR tow. dr Sieradzki. Po wiecu uformował się wielki pochód który przeszedł ulicami miasta na ul. Kościuszki, gdzie nastąpiła defilada.

W Tarnowie tegoroczny obchód 1 majowy również przerastał swą liczebnością i spontanicznym [illegible] charakterem wszystkie dotych[illegible] obchody. W pochodzie brało udział ponad 25 tysięcy ludzi. Na wiecu przemawiali minister tow. Kurylowicz i sekretarz KW PPR tow. [illegible]

W czasie obchodu 1 majowego we wszystkich miejscowościach woj. krakowskiego odbywała się zbiórka na budowę wspólnego domu zjednoczonych partii robotniczych.

Sztandar Komitetu PPS przy Zarządzie Miejskim

KRAKÓW (m) — W sali Miejskiej Rady Narodowej w Krakowie, odbyło się odsłonięcie sztandaru Komitetu PPR przy Zarządzie Miejskim.

W czasie uroczystości przemawiali prezydent miasta tow. H. Dobrowolski [illegible] przedstawiciel MK PPS tow. F. Nagwizda. Sekretarz [illegible] PPR tow. K. Legom[illegible] Miejskiego Komitetu PPR dokonał odsłonięcia sztandaru i przekazał go chorążemu.

W czasie uroczystości grała orkiestra Zarządu Miejskiego.

KRONIKA

DYREKTOR „NARODNEGO DIVADLA" w KRAKOWIE.

KRAKÓW (IM) — Do Krakowa przybywa z Pragi dyrektor i pierwszy reżyser teatru „Narodne Divadlo" [illegible] Pradze, wielki przyjaciel Polski, Józef Munclingr.

W czasie swego pobytu w Krakowie gość czeski wygłosi w sali Miejskiej Rady Narodowej we środę, 5 b.m. odczyt w języku polskim o operze czechosłowackiej.

POWIATOWY ZJAZD PPS SKARBOWCY NA DOM PARTII ZJEDNOCZONYCH

KRAKÓW (yi) — Jak dowiadujemy się Komitety PPR i PPS pracowników skarbowych zadeklarowały łącznie zł 50.000 na budowę wspólnego domu partii robotniczych.

Na ten sam cel podobną kwotę złożył Związek Zawodowy Pracowników Skarbowych Oddziału krakowskiego. Niezależnie od tego na terenie instytucji skarbowych trwa samorzutna, indywidualna akcja składkowa.

Z DZIAŁALNOŚCI TUR-u w TRZEBINII

TRZEBINIA (yi) — W Trzebini staraniem miejscowego oddziału Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego odbył się odczyt tow. mgr Ignacego Próchnickiego [illegible] sytuacji międzynarodowej i polskiej polityki zagranicznej.

Na wykład, który miał miejsce w sali domu robotniczego przybyło ponad 100 osób, przeważnie członków TUR, PPS i PPR.

ZARZĄD CHŁOPSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI

KRAKÓW (yi) — W dniu 2 bm. odbył się w Krakowie Wojewódzki Zjazd Chłopskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Po zagajeniu przez przewodniczącego ob. Garlacza, który powitał przedstawicieli władz i stronnictw politycznych z prezydentem miasta tow. Dobrowolskim, wicewojewodą Rubińskim, prezesem Zarządu Głównego ChPD Krawczyńskim, posłanką Ostrowską, posłem Kisielem na czele, głos zabrał Krawczyński, omawiając szczegółowo dotychczasowe prace i osiągnięcia Towarzystwa.

Po złożeniu sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej referaty wygłosili: ob. Kilian i poseł Kisiel. W dyskusji zabierali głos liczni mówcy. W ostatnim punkcie porządku dziennego dokonano wyboru władz nowego Zarządu, którego skład po [illegible]aniu się wewnętrznym podamy niebawem.

Jubileusz pracy tow. St. Kopcia

KRAKÓW (m) — W niedzielę w teatrze Powszechnym TUR w Krakowie odbyła się akademia w związku z 43-letnim jubileuszem pracy tow. St. Kopcia, robotnika bójni na Targowicy Miejskiej.

Uroczystość, na którą przybyli przedstawiciele władz, partii politycznych, organizacji społecznych, wojska, cechów oraz licznie zebrani koledzy jubilata, zagaił przewodniczący Zw. Zaw. Spożywców tow. Piotrowski.

Następnie poseł tow. Adam Polewka w imieniu partii politycznych w krótkim przemówieniu wyraził uznanie dla długoletniej pracy jubilata. Z kolei prezydent miasta tow. Dobrowolski, przewodniczący OKZZ poseł tow. Kowalczyk, przedstawiciel Zw. Zaw. Prac. Instytucji Społecznych tow. Dudek, i przedstawiciel Zw. Zaw. Prac. Przemysłu spożywczego tow. Psonka oraz prezes Zarządu Spółdz. „Ubój" Sławinoga w przemówieniach złożyli jubilatowi serdeczne życzenia ofiarowując mu wiele cennych upominków.

Tow. St. Kopeć [illegible] głosem złożył serdeczne i proste podziękowanie za słowa uznania dla jego pracy i za uroczystość, którą w 43 letni jubileusz zgotowało mu społeczeństwo.

W części artystycznej odegrana została sztuka G. B. Shawa „Uczeń diabła", po której zakończeniu w imieniu zespołu artystycznego złożył jubilatowi życzenia D. Damięcki.

W ramach uroczystości wystąpił chór Zw. Zawod. Spożywców pod dyr. prof. Olszynki.

—o—

NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE WRN

Biuro Wojewódzkiej Rady Narodowej zawiadamia że w dniach 7 maja 1948 r. o godz. 10 rano w sali Miejskiej Rady Narodowej Pl. WW. Świętych odbędzie się nadzwyczajne plenarne posiedzenie Wojewódzkiej [illegible]

Sport krakowski

FABLOK — TARNOVIA 2:0 (1:0)

KRAKÓW (pi) — Drużyna Fabloku odniosła zdecydowane zwycięstwo zdobywając 2 cenne punkty ze strzałów Paljka i Dworniczaka. Sędziował ob. Bartyzel.

CHEŁMEK — CRACOVIA I b 7:3 (0:1)

KRAKÓW (ph) — Mimo, że Cracovia prowadziła do przerwy 1:0, atak Chełmka uzyskał przekonywujące zwycięstwo w stosunku 7:3. Dla zwycięzców bramki zdobyli Borowski (2), Gazda (2), Bobrowski i bracia Zatorscy po jednej. Dla pokonanych punkty uzyskali Husiak (2) oraz Jędrzejewski (1).

ZWIERZYNIECKI — GROBLE 3:0 (0:0)

KRAKÓW (P) — Po wyrównanej grze po przerwie Zwierzyniecki uzyskuje przewagę, zdobywając bramki przez Ostrowskiego (2) i Wawrzusiaka (1).

PROKOCIM — ŁAGIEWNIANKA 3:1 (1:1)

KRAKÓW (pj) — Dla zwycięzców bramki zdobyli Ryś (2), Chałupa (1) i Tomeszko (1), dla pokonanych [illegible]

[illegible]

DĄBSKI — KORONA 1:1 (0:0)

KRAKÓW (po) — Po ożywionej grze zawody zakończyły się wynikiem remisowym. Punkty zdobyli: dla Dąbskiego Kofin, dla Korony Grabiec.

Sędziował ob. Seichter.

MOŚCICE — SZCZAKOWIANKA 4:2 (2:2)

KRAKÓW (pl) — Znajdująca się w lepszej kondycji drużyna Mościc po wyrównanej walce uzyskała 2 punkty, zwyciężając w stosunku 4:2.

WIECZYSTA — GARBARNIA I b 1:0 (1:0)

KRAKÓW (pe) — W meczu tym bramkarz Stefaniszyn był najlepszym zawodnikiem na boisku. Zwycięską bramkę dla Wieczystej zdobył Kawula.

PODGÓRZE — WISŁA I b 4:2 (3:1)

KRAKÓW (pk) — Zdecydowane zwycięstwo odniósł zespół Podgórza zdobywając bramki przez Hausnera (2), Czerneka i Pulczyńskiego po jednej. Sędziował ob. Jamrozik.

NOWINY LITERACKIE

Powiatowy zjazd PPS

NOWY SĄCZ (je) — Ostatnio odbył się w sali RTPD w Nowym Sączu, powiatowy zjazd PPS, na który przybyli z WK PPS towarzysze: Wójcik i Bałaban, członkowie Pow. Rady PPS, delegaci na konferencje II stopnia, członkowie PK i Komisji Rewizyjnej.

Zjazd otworzył przewodniczący Powiatowej Rady PPS tow. Wilczyński, witając gości i delegatów. Po ukonstytuowaniu się prezydium obszerny referat polityczny wygłosił tow. Wójcik z WK PPS.

Według ustalonego porządku dnia, zjazd wybrał nową Radę Powiatową PPS i delegatów na konferencję wojewódzką. Z kolei nowa Rada Powiatowa wybrała powiatowy komitet w skład którego weszli towarzysze: mgr. Pukowski, jako przewodniczący, Berger — I sekretarz, Łukaszczyk — skarbnik, Nikoń, Zyzda, Jaśński, Rynlewicz, Kler, Ossoliński, Greis, Gnoiński — jako członkowie. Do Komisji Rewizyjnej weszli towarzysze: mgr. Szoski, Diduch, Żaba, Zabski i Tyczyński.

Po [illegible] dyskusji zebrani przyjęli rezolucję, w której całkowicie solidaryzują się z treścią przemówienia sekretarza generalnego tow. Cyrankiewicza z dnia 17. III br., oraz z polityką władz centralnych partii. Odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru" zakończono zjazd.

Z Przemyśla

[illegible]

PRZEMYŚL (zk) — Wobec spóźnionej wiosny i braku odpowiedniej ilości sprzężaju na terenie powiatu przemyskiego Starostwo powiatowe wydało polecenie, na [illegible] którego do dnia 15. V. br. wszystkie konie muszą być użyte do prac, związanych z akcją siewną.

Przejazdy końmi na drogach publicznych mogą odbywać się jedynie za zezwoleniem wójta.

[illegible]

PRZEMYŚL (zk) — Ostatnio powiat przemyski otrzymał pierwszy transport tzw. „domków fińskich" produkowanych przez Państwowe Zakłady Drzewne, a przeznaczone dla najbardziej zniszczonych terenów Pierwszymi stoma domkami obdzielono wsie Dusowce, Barycz i Skład Solny. Domki są dwuizbowe i posiadają zabudowania gospodarcze.

Z Nowego Sącza

Powiatowy zjazd PPS

NOWY SĄCZ (je) — W sali Teatru Miejskiego w Nowym Sączu odbył się II Powiatowy Zjazd członków Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację przy udziale licznie zebranych członków, oraz zaproszonych przedstawicieli władz, wojska, partii i organizacji.

Prezes Zarządu Powiatowego tow. Berger w zagajeniu swym omówił obecną sytuację międzynarodową, po czym nastąpiły przemówienia powitalne, a następnie kpt. Ronin-Walknowski-Longin delegat Zarządu Wojewódzkiego w Krakowie wygłosił referat ideowo-polityczny, w którym nakreślił program działalności Związku, oraz obowiązki członków.

Po części oficjalnej Zjazdu przystąpiono do wyboru nowych władz Związku.

Uczestnicy Zjazdu wysłali telegram do generała Witolda, prezesa Zarządu Głównego Związku, w którym zapewniają, że krew przelana w obronie Niepodległości i Demokracji nie pójdzie na marne i że uczestnicy Zjazdu bez względu na przynależność organizacyjną podczas okupacji stać będą na straży obecnego ustroju Polski Ludowej i [illegible] pokoju.

[illegible]

Odprawa pełnomocników [illegible] na Wspólny Dom

KRAKÓW. — W PIĄTEK, DNIA 7 BM., O GODZINIE 10 ODBĘDZIE SIĘ ODPRAWA PEŁNOMOCNIKÓW AKCJI ZBIÓRKI NA FUNDUSZ BUDOWY CENTRALNEGO DOMU ZJEDNOCZONEJ PARTII KLASY ROBOTNICZEJ Z POWIATU KRAKOWSKIEGO. ODPRAWA ODBĘDZIE SIĘ W GMACHU PPR. RYNEK GŁ. 24.

KOMUNIKATY

MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU NA KOLONIE LETNIE

Zarząd Wojewódzki Związku Uczestników Walki Zbrojnej o N. i D. w Krakowie podaje do wiadomości, że studenci korzystający ze stypendium Związku mogą zgłaszać się na wychowawców na kolonie letnie.

Każdy pracownik kolonii otrzyma wynagrodzenie wraz z wyżywieniem ustalone przez Zarząd Główny i zwrot kosztów za przejazd na kolonie i z powrotem.

Zgłoszenia przyjmuje Referat Opieki Związku w godzinach urzędowych.

CO * GDZIE * KIEDY

TEATR MIEJSKI IM SŁOWACKIEGO — godz. 19 — „Owcze źródło", Lope de Vegi.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 „Dom pod Oświęcimiem", Hołuja.

MAŁA SALA — godz. 19.15 — „Dobra wróżba", Otwinowskiego.

TEATR POWSZECHNY TUR — godz. 19 — „Uczeń diabła", Shaw'a

TEATR OPERETKA — godz. 19.15 — „Najpiękniejsza z kobiet".

TEATR RTPD „Wesoła Gromadka" — godz. 12.30 — „Farfurka królowej Bony" (szkolne).

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA" — godz. 17 — „Kopciuszek".

DZISIEJSZE ODCZYTY

Józef Munclinger: „Opera czechosłowacka" — godz. 18 — w sali Miejskiej Rady Narodow. (Pl. W. W. Świętych). Wstęp wolny.

SUKCESY „OWCZEGO ŹRÓDŁA"

Na dotychczasowych przedstawieniach „Owczego źródła" Lope de Vegi w teatrze m. im. J. Słowackiego było obecnych wielu przedstawicieli dyplomatycznych i artystycznych Francji, Hiszpanii republikańskiej, Węgier, Wielkiej B[illegible] Radzieckiego. Zapowiedziane s[illegible] sze wizyty gości zagranicznych. [illegible] którzy do tej [illegible] obecnością teatr im. J. Słowackiego, wyrazili swój zachwyt dla krakowskiej realizacji hiszpańskiego arcydzieła, stwierdzając zgodnie, że zespół krakowski [illegible] zagranicę.

Widowisko to powt[illegible]

RADIO

PROGRAM ROZGŁOŚNI KRAKOWSKIEJ NA DZIEŃ 5 MAJA 1948 r. (środa)

6,00 — Sygnał czasu; 6,05 — Gimnastyka poranna; 6,15 — Wiadomości poranne; 7,00 — Dziennik poranny; 8,50 — Muzyka z płyt; 9,20 — Koncert życzeń; 11,59 — Sygnał czasu; 12,04 — Dziennik południowy; 12,25 — „To warto przeczytać"; 12,[illegible] — Koncert dla młodzieży p.t. „Mozart"; 13.30 — Muzyka z płyt; 14,00 — Ludwik van Beethoven - Kwintet op. 16 na fortepian; 14,30 — Świat jest piękny i ciekawy"; 14,50 — Muzyka lekka; 15,00 — Wiadomości Polski Południowej; 16,00 — Dziennik popołudniowy; 17,00 — „Melodie operetkowe"; 18,00 — Lekcja języka rosyjskiego; 18,15 — Audycja rozrywkowa; 19,00 — Audycja dla wojska; 19,30 — „Wieczorna Serenada"; 20.00 Dziennik wieczorny; 21,00 — Audycja Chopinowska; 21.30 — „Z życia Związku Radzieckiego"; 21,50 — Pogadanka sportowa; 22,00 — Muzyka lekka; 22,50 — Utwory skrzypcowe; 23,00 — Ostatnie wiadomości.

[illegible] Nr 3 w [illegible]owie [illegible]

Drużynowe mistrzostwa ciężkoatletyczne Polski

w Po[illegible]nu

POZNAŃ (PAP). - W Poznaniu odbyło się uroczyste rozpoczęcie drużynowych mistrzostw Polski w zapaśnictwie i podnoszeniu ciężarów. Do mistrzostw stanęły drużyny 5 okręgów: warszawskiego, pomorskiego, śląskiego, łódzkiego i poznańskiego. Nie przyjechali zawodnicy Krakowa z powodu braku funduszów.

W pierwszym dniu zawodów rozegrano trójbój w podnoszeniu ciężarów, na którym ustanowiono 4 nowe rekordy Polski. Indywidualnie zwyciężyli: w wadze koguciej **Kaczmarczyk (Śląsk) 217,5 kg. (nowy rekord Polski)**. Ten sam zawodnik zdobył również mistrzostwo w wadze piórkowej podnosząc 217,5 kg.

W wadze lekkiej **Herok (Śląsk)** ustalił nowy rekord Polski wynikiem 260 kg., w wadze średniej **Sakloch (Śląsk)** wynikiem 282,5 kg. ustalił również nowy rekord Polski. W wadze półciężkiej nowy rekord Polski ustanowił **Drajnowiecki (Pomorze)**. podnosząc 307,5 kg., wreszcie w wadze ciężkiej zwyciężył **Witucki (Pomorze)** — 310 kg. W klasyfikacji drużynowej prowadzi Śląsk — 1550 kg. przed Pomorzem I — 1517 kg. Warszawą — 1357,5 kg, Poznaniem — 1230 kg., Łodzią — 1105 kg. i Pomorzem II — 797,5 kg

Następnie rozegrano walki [illegible]śnicze Sensacją dnia było błyskawiczne zwycięstwo **Grządzielewskiego (Poznań)** nad olimpijczykiem **Rokitą**, którego Poznańczyk przez zastosowanie rolady. położył w 4 min. na łopatki. Jeszcze szybciej zakończyła się walka między **Tobolą (Śląsk)** i **Grządzielewskim (Poznań)**. Klasycznym suplessem Ślązak położył Grządzielewskiego w drugiej minucie na łopatki.

—o—

Węgry [illegible] Austrię 5:0

BUDAPESZT (SAP). W ostatnim dniu spotkania międzynarodowego Węgry—Austria o puchar Davisa gospodarze, którzy prowadzili 3:0 po dwóch spotkaniach, wygrali dwie gry pojedyncze i tym samym mecz 5:0. Wyniki: Adam (W)-Specht (A) 4, 6:0, 6:1, 4:6, i 6:3. Asboth (W)-Redl (A) 6:4, 6:2, i 6:2.

BOKSERZY-ZWIĄZKOWCY JADĄ DO PARYŻA

WARSZAWA. — Reprezentacja bokserska Związków Zawodowych wyjeżdża na igrzyska sportowe do Paryża w składzie następującym: **Kasperczak, Bazarnik, Czortek, Żurawski, Chychła, Zagórski, Nowawara, Jaskuła.** Wraz z zawodnikami wyjeżdża trener Szydło, który będzie sekundantem drużyny [illegible] kierownik kpt. WOZB Lisowski. Bokserzy przebywają obecnie na obozie kondycyjnym w Spale, skąd w dniu 6 bm. wyjadą do Paryża.

Czy zobaczymy szkockich piłkarzy

KATOWICE. W dniu wczorajszym ŚLOZPN otrzymał depeszę od konsula polskiego w Glasgow Matuszka, że jedna z czołowych drużyn szkockiej ligi jest skłonna przyjechać natychmiast do Polski celem rozegrania kilku spotkań.

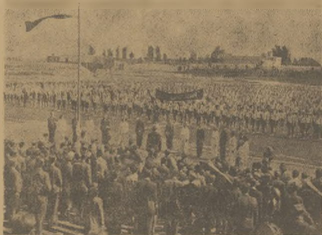
ŚLOZPN po porozumieniu się z PZPN i GUKF-em udzielił odpowiedzi Szkotom. Wydaje się jednak mało prawdopodobne, aby Polacy zgodzili się na sprowadzenie Szkotów w maju, w którym to miesiącu kalendarzyk imprez jest już zasadniczo przeładowany.

Jak się informujemy do Polski przyjechałyby ewentualnie drużyny Grenock Morton finalista pucharu Szkocji, albo Third Lanarck. Z obydwoma tymi drużynami Polacy zmierzyli się podczas [illegible] ee po Szkocji.

Jugosłowiańscy piłkarze w dobrej formie

BELGRAD (SAP) Z okazji święta 1-majowego drużyny jugosłowiańskie rozegrały szereg spotkań z zespołami zagranicznymi, w których gospodarze odnieśli sukcesy. Wyniki:

W Belgradzie Czerwona Gwiazda pokonała praski Bohemians 5:1 i budapeszteński MTK 3:2; poza tym belgradzki Partyzant zremisował z MTK 2:2 i pokonał Bohemians 3:0. Metalowiec (Belgrad) wygrał z reprezentacją związków zawodowych Budapesztu 2:1 oraz w identycznym stosunku pokonał tę samą drużynę węgierską Hajduk (Split).

Biegi Narodowe w br. były największą imprezą w historii sportu polskiego. Na zdjęciu widzimy zawodników warszawskich

W jakim składzie wystąpi Śląsk

przeciw Poznaniowi

KATOWICE. W nadchodzący czwartek odbędą się dwa dalsze spotkania z cyklu rozgrywek o puchar im. śp. Józefa Kałuży. W Krakowie reprezentacja tego okręgu zmierzy się z Warszawą, a w Poznaniu Śląsk grać będzie z rep. Poznania.

Ten drugi mecz nie będzie jednak najprawdopodobnie punktowany w tabeli, ponieważ Śląsk nie może wystawić najlepszego składu. Jak wiadomo bowiem najlepsi gracze Ruchu i AKS wyjeżdżają do Paryża na międzynarodowe igrzyska Związków Zawodowych.

PIŁKARZE SŁOWACCY PRZYJEŻDŻAJĄ DO POLSKI

BRATISLAVA. — W najbliższych dniach przyjeżdża do Polski piłkarska reprezentacja Słowacji, która rozegra [illegible]ka spotkań na Śląsku i w Łodzi. Czesi wystąpią prawdopodobnie w składzie następującym: **Rajman. Tomanivic. Prosovky. Fican, Benedikovic. Hlinduliak. Pokorny. Marko, Karel, Balaži. Simansky**. Jak widać w składzie reprezentacji znajduje się kilku graczy drużyny narodowej.

Na niedzielny mecz w Poznaniu kapitan ŚLOZPN ustalił następujący skład rep.. Śląska. Mrugała (Budny), Gebur, Student, Wieczorek. Bartyla, Duda (Jacek). Kulik, Muskała, Cebula, Pytel, Dybała (Kubocz).

—

Pięściarze Skry (Zabrze) wznowili swą działalność

ZABRZE — Po dłuższym okresie bezczynności wznowiła obecnie swą działalność sekcja bokserska GZKS „SKRA" w Zabrzu, rozgrywając spotkanie towarzyskie z Baildonem, w którym uległa w stosunku 9:7.

Klub zabrski był pierwszym zespołem bokserskim na Opolszczyźnie w okresie po wyzwoleniu i z jego szeregów wyszli dwaj znani pięściarze polscy Grzywocz — mistrz słowiański i Polski oraz Sztolc. Grzywocz wraca obecnie na łono macierzystego klubu i służy swym doświadczeniem młodszym kolegom, których sekcja liczy obecnie ponad 60.

Dalsze wyniki Biegów Narodowych

CIESZYN (c). — Zgodnie z afiszowanym programem odbył się tu Bieg Narodowy, któremu towarzyszyła piękna pogoda. Do zebranych zawodników, których na starcie stanęło do wszystkich kategorii biegów — ponad 1200, przemówił prezydent miasta Cieszyna Smetrycki

Zwycięzcami poszczególnych kategorii biegu zostali:

500 m dziewczęta — Przywarówna (Gimn. Handlowe) uczestniczek ponad 160

500 m chłopcy — Wiśniewski (Liceum Spółdzielcze) (biegaczy ponad 220)

1000 m kobiety — przy udziale ponad 120 biegaczek, zwyciężyła Dytrychówna (Liceum Spółdzielcze).

1000 m mężczyźni — uczestników ponad 2[illegible] zwyciężył Wojnar (T. [illegible]

2000 m mężczyźni uczestniczyło ponad 240 zawodników, zwycięstwo odniósł Nanke (OM TUR).

Zwycięzcy poszczególnych biegów otrzymali skromne nagrody, zaś rozdanie dyplomów nastąpi w dniu Święta Zwycięstwa (9 maja).

Organizacja biegu na ogół spraw[illegible]

NARODOWY BIEG NA PRZEŁAJ

BYTOM (g). — Narodowy Bieg na przełaj w Bytomiu zgromadził około 1200 uczestników chłopców i dziewcząt Meta biegu znajdowała się na Stadionie Miejskim, gdzie oczekiwała licznie zebrana publiczność.

W biegu na 500 mtr. dziewcząt zwyciężyła Pietraszewska z Państwowego Gimnazjum i Liceum Żeńskiego w czasie 3,219. druga Patynko 3.29,4, trzecia Janusówna 3.54,9.

Chłopcy 500 mtr. Pierwsze dwa miejsca zajęło Gimnazjum Przemysłowe Górnicze: Wojdak Piotr 2.24.9, Flag Rudolf 2.27,4, Sołtys Jan 2.27,5

Chłopcy 1000 mtr. Pierwsze dwa miejsce II Gimnazjum i Liceum Męskie. Dylong 4,22,8. Komarnicki 4.29, Wincrt 4.29,9.

Chłopcy 2000 mtr. Olesiński Rudolf 6.10.2. [illegible] Marian 6 19,0, trzeci zdyskwalifikowany, na jego miejsce Parduka Jan 6 26,0.

Rozdanie nagród indywidualnych nastąpiło na Stadionie zaraz po biegu. Nagrody drużynowe zostaną wręczone 22 lipca b. r.

CZECHOSŁOWACJA — WĘGRY

PRAGA Na mecz piłkarski z Węgrami, który odbędzie się dnia 23 bm. w Budapeszcie, skład drużyny czechosłowackiej został zestawiony następująco: *Roczek (Sparta), Senecky (Sparta), Edral (Bohemian), Balazi (Bratislava), Marko (Trnava), Karel (Bratislava), Kokštein (Sparta), Riedel (Kladno), Cejp (Sparta), Szubert (Bratislava). Klimek (Koszyce).*

—

Wiadomości z Zakopanego

Zarząd Główny Polskiego Tow Tatrzańskiego przystąpił do budowy nowego schroniska na Hali pod Ornakiem w Dolinie Kościeliskiej.

—

Czołowy skoczek narciarski Jan Kula, który w czasie międzynarodowych zawodów o puchar Tatr w Zakopanem, doznał poważnej kontuzji, nie może po tym wypadku powrócić do zdrowia Ostatnio nastąpiło w stanie jego zdrowia wybitne pogorszenie.

—

Jeden ze znanych działaczy narciarskich w Zakopanem — Sylwester Gazda uległ tragicznemu wypadkowi za Myślenickimi Turniami, ponosząc śmierć na miejscu.

TYDZIEŃ ROBOTNIKA

Prezes tenisistów włoskich ogłasza zwycięstwo

TURYN (SAP) Aldo Tolusso, prezes Włoskiego Zw Tenisowego, wysłał w dniu dzisiejszym do Komitetu Daviscupu w Londynie depeszę, w której żąda, by za mecz Włochy—Polska, który jak wiadomo nie doszedł do skutku ze względów zasadniczych, przyznano Włochom walkower 5:0.

Druga eliminacja do ligi żużlowej

PUCK (PAP). W niedzielę odbyła się przy udziale 3.000 widzów druga eliminacja rozgrywek motocyklowych o mistrzostwo Polski na żużlu, Zwyciężył PKM (Warszawa). Zawodnik Jerzy Dąbrowski (Warszawa) uzyskał najlepszy czas 1:47,3 uzyskując 20 punktów

Śląski OZPN karze chuliganów boiskowych

KATOWICE — Na jednym z ostatnich posiedzeń Wydział Gier i Dyscypliny Śl. OZPN-u ukarał cały szereg klubów i zawodników za awantury i bójki na boiskach w czasie zawodów i tak:

Boisko RKS Zabłocie w Żywcu zostało zamknięte na okres półroczny w zw. z zajściami, jakie miały miejsce podczas meczu Zabłocie — Baildon w dniu 11. 4. rb.

Ten sam los tylko na okres 3 miesięczny spotkał i boisko GZKS Slavia w Rudzie za awantury w czasie zawodów w dniu 11. 4. rb. podczas meczu Slavia — Polonia (Piekary)

Za udział w tych awanturach zawieszono na okres 6 miesięcy graczy Stencla, Wyigoła i Kajzera ze Slavii Ruda

—

Nowy rekord Polski w podnoszeniu ciężarów

WARSZAWA. — W ramach zawodów wewnętrznych zorganizowany przez Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie, student A. W. F. Styczyński ustalił nowy rekord polski uzyskując w kategorii koguciej w trójboju olimpijskim 202,5 kg. Poprzedni rekord należał do krakowianina Głowackiego i wynosił 200 kg.

SK KARLOVA HUT — TS PIAST CIESZYN 4:0 (0:0)

CIESZYN (c) W odbytym tu w dniu 2 V. br. meczu piłkarskim pomiędzy miejscowym TS Piast, a czeskim zespołem ligi okręgowej SK Karlova Hut. zwycięstwo odniosła drużyna czeska, w stosunku 4:0 (0.0)

Miejscowi, tylko do przerwy stawili skuteczny opór gościom, podczas gdy w drugiej połowie gra toczyła się prawie wyłącznie na polowie Piasta. Goście przeważali przede wszystkim doskonałą techniką, dobrą kondycją fizyczną, u których nie było słabych punktów, co niestety nie można powiedzieć o miejscowych, u których jedynie lewoskrzydłowy Bylina stanął na odpowiednim poziomie.

Widzów około 1500

(3237)

Wolne posady

POTRZEBNI na okres kilku miesięcy: maszynistka oraz dwie siły biurowe z wykształceniem średnim. Zgłoszenia Izba Przemysłowo - Handlowa Katowice Plac Wolności 12 a (11964)

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach

ogłasza

przetarg nieograniczony

na budowę budynków stacyjnych na stacjach kolejowych Grudków, Wojkowice, Komorne i Łagisza.

Otwarcie ofert odbędzie się dnia 15 maja 1948 r w pokoju nr 353 gmach DOKP, o godz 10.

Kosztorysy ślepe i wszelkie informacje dotyczące warunków przetargowych i wykonywania robót można otrzymać w pokoju nr 357 w gmachu Dyrekcji, ul Dworcowa 1. PAP (7552)

Sprzedaż

SKLEPY Towarów włókienniczych Wiktor Laurentowski Katowice, Korfantego 3. poleca: solidne materiały męskie ubraniowe i płaszczowe (18311)

Zgubiono

ZGUBIONO tymczasowe zaświadczenie tożsamości Nr 1428 z dnia 17. XII. 47. na nazwisko Migdalske Olga. Bytom. (6174)

SKRADZIONO wszystkie dokumenty osobiste Moll Józef, Szopienice, Warszawska 17. (11963)

GE-HA-PE

WYTWÓRNIA ODZIEŻY OCHRONNEJ

Katowice

została uruchomiona z dniem 1. V. 1948 r.

Wykup cegiełkę

na budowę Sanatorium PCK w Rabce a wdzięczność chorych dzieci będzie Ci zapłatą.

